

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з технологій

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722
«Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»

Критерії визначають рівень сформованості технологічних знань і вмінь учнів через інтегровані показники **когнітивних процесів, навчальної діяльності, самостійності, комунікації та взаємодії, а також частоти й стабільності вияву сформованих умінь.**

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
1 / початковий	Має фрагментарні уявлення про технологічні поняття, матеріали, інструменти та послідовність виконання технологічних операцій. Розпізнає окремі об'єкти лише за допомогою вчителя.	Виконує лише окремі елементарні дії за безпосереднім показом або зразком. Не завжди розуміє призначення технологічних операцій.	Потребує постійної допомоги, нагадувань і покрокового супроводу. Самостійно розпочати та завершити роботу не може.	Відповідає переважно коротко, не завжди розуміє інструкції. У взаємодії бере участь лише за спонуканням.	Уміння виявляються епізодично, переважно після безпосереднього стимулювання або допомоги вчителя.
2 / початковий	Відтворює окремі відомості про матеріали, інструменти, технологічні процеси. Розрізняє прості технологічні операції, але допускає суттєві помилки.	Виконує прості дії за зразком, частково дотримується послідовності. Потребує допомоги під час добору матеріалів та інструментів.	Виконує окремі завдання лише після пояснення та контролю. Не може самостійно скоригувати помилку.	Розуміє прості вказівки, відповідає на запитання за опорою. Може долучатися до спільної діяльності після заохочення.	Уміння виявляються нерегулярно, переважно у знайомих та простих ситуаціях.
3 / початковий	Розуміє окремі базові поняття, може назвати прості матеріали, інструменти та операції. За допомогою встановлює	Виконує нескладні технологічні операції за алгоритмом. Може виготовити простий виріб за зразком, але допускає	Частково діє самостійно, однак потребує періодичної допомоги та перевірки. За підказкою виправляє окремі недоліки.	Сприймає пояснення, може висловити просту думку щодо роботи. Бере участь у парній або груповій діяльності за підтримки.	Уміння виявляються час від часу, переважно під час виконання типових завдань.

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
4 / середній	нескладні зв'язки між діями та результатом. Відтворює основні поняття технологій, розуміє призначення матеріалів, інструментів і технологічних операцій. За допомогою пояснює прості причинно-наслідкові зв'язки.	помилки у послідовності чи якості. Виконує типові практичні операції за інструкцією. Дотримується основної послідовності роботи, правил організації робочого місця та безпеки.	Виконує частину роботи самостійно, звертаючись по допомогу у складніших моментах.	Висловлює прості судження, слухає партнерів, виконує визначену роль у групі.	Необхідні вміння виявляються у більшості типових навчальних ситуацій, але ще нестабільно.
	Розуміє та пояснює основні технологічні поняття, класифікує матеріали й інструменти за простими ознаками. Встановлює складні зв'язки між властивостями матеріалів і способом їх обробки.	Правильно виконує типові технологічні операції, користується інструкціями, схемами, технологічними картами. Може створити простий виріб за запропонованим алгоритмом.	Переважає самостійно виконує знайомі завдання. За підказкою знаходить і виправляє помилки.	Бере участь у спільному обговоренні, аргументує прості рішення, дотримується правил взаємодії.	Уміння виявляються досить регулярно під час виконання типових завдань.
6 / середній	Застосовує набуті знання у знайомих практичних ситуаціях. Аналізує властивості матеріалів, обґрунтовує вибір простих технологічних способів.	Самостійно виконує основні етапи технологічного процесу за планом. Дотримується технологічної послідовності, правил безпеки, здійснює складний контроль якості виробу.	Працює переважно самостійно, може визначити окремі труднощі та скористатися допоміжними матеріалами для їх подолання.	Конструктивно взаємодіє з однокласниками, виконує свою роль, може запропонувати практичне рішення.	Уміння виявляються систематично у стандартних навчальних і практичних ситуаціях.
7 / достатній	Аналізує технологічну інформацію, порівнює матеріали, інструменти та способи обробки.	Самостійно планує основні етапи роботи, виконує технологічні операції, контролює якість та	Виявляє достатню самостійність у плануванні та виконанні роботи. Знаходить	Аргументовано висловлює думку, враховує позиції інших, ефективно працює в парі чи групі.	Уміння стабільно виявляються в більшості навчальних і практичних

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
8 / достатній	Обґрунтовує вибір технологічного рішення з урахуванням властивостей матеріалів і призначення виробу.	вносить необхідні корективи.	способи подолання нескладних труднощів.		ситуацій, зокрема змінених.
	Застосовує знання для аналізу технологічних проблем, прогнозує результат окремих технологічних дій. Порівнює альтернативні способи виконання роботи та визначає доцільніший.	Самостійно розробляє послідовність виконання практичного завдання, добирає матеріали та інструменти, якісно виконує технологічні операції.	Планує власну діяльність, контролює проміжний і кінцевий результат, своєчасно коригує недоліки.	Веде конструктивний діалог, пояснює власні рішення, аргументовано обговорює результати спільної роботи.	Уміння виявляються регулярно та впевнено, у тому числі під час виконання нестандартних завдань.
9 / достатній	Творчо застосовує знання, аналізує технологічні ситуації, установлює причинно-наслідкові зв'язки, оцінює переваги й недоліки різних технологічних рішень.	Самостійно планує та реалізує технологічний процес, використовує ескізи, схеми, технологічні карти, здійснює контроль якості й удосконалює результат.	Високий рівень організації власної діяльності. Самостійно визначає проблему, планує шляхи її розв'язання, оцінює результат і коригує діяльність.	Продуктивно співпрацює, бере відповідальність за спільний результат, аргументовано презентує власний виріб або проєкт.	Уміння виявляються систематично, стійко та результативно в різноманітних навчальних ситуаціях.
10 / високий	Глибоко аналізує технологічні явища й процеси, самостійно встановлює зв'язки між властивостями матеріалів, конструкцією, технологією та результатом. Генерує декілька варіантів розв'язання проблеми.	Самостійно розробляє та реалізує технологічний проєкт, творчо застосовує технологічні знання й уміння. Обґрунтовано добирає матеріали, інструменти та технології.	Повністю організовує власну діяльність: визначає мету, планує етапи, прогнозує результат, контролює якість і вдосконалює виріб.	Ініціює співпрацю, конструктивно розподіляє завдання, аргументовано захищає технологічні рішення, враховує пропозиції інших.	Уміння виявляються постійно, цілеспрямовано та результативно в типових, змінених і нових ситуаціях.

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
11 / високий	Застосовує комплексне технологічне мислення: аналізує проблему, синтезує інформацію з різних джерел, прогнозує наслідки технологічних рішень, оцінює їх ефективність, безпечність та доцільність.	Творчо та якісно реалізує складні проєктні завдання. Самостійно вдосконалює технологічний процес, раціонально використовує матеріали й ресурси, аргументує вибір способів роботи.	Демонструє високу автономність. Сам визначає потребу в додатковій інформації, знаходить способи вдосконалення результату, критично оцінює власну діяльність.	Є активним учасником і організатором командної роботи. Уміє переконливо презентувати результати, вести конструктивну дискусію, враховувати різні позиції.	Уміння виявляються стабільно, системно та на високому рівні у широкому спектрі навчальних і практичних ситуацій.
12 / високий	Виявляє сформоване технологічне та критичне мислення. Самостійно досліджує проблему, генерує оригінальні ідеї, прогнозує результати, оцінює технологічні, екологічні, економічні та естетичні наслідки рішень.	Самостійно створює, реалізує та презентує оригінальний технологічний проєкт. Інтегрує знання з різних галузей, доцільно застосовує сучасні технології, творчо вирішує проблемні завдання, забезпечує високу якість результату.	Демонструє повну самостійність і відповідальність за процес та результат. Самостійно визначає цілі, ресурси, критерії успіху, здійснює рефлексію та пропонує шляхи подальшого вдосконалення.	Ініціює та організовує ефективну взаємодію, сприяє командному результату, переконливо презентує й захищає власні рішення, конструктивно реагує на критику та використовує зворотний зв'язок.	Уміння виявляються постійно, стійко, творчо та результативно в різних, у тому числі нових і проблемних, ситуаціях.

Орієнтири для оцінювання з технологій

Під час визначення бала доцільно комплексно враховувати:

- рівень сформованості технологічних знань і понять;
- уміння визначати проблему, ставити мету та планувати технологічну діяльність;
- здатність добирати матеріали, інструменти, обладнання та технології відповідно до поставленого завдання;
- дотримання технологічної послідовності та правил безпечної роботи;

- практичні вміння обробляти матеріали та виготовляти вироби;
- уміння читати й створювати **ескізи, схеми, технологічні карти, креслення, моделі**;
- здатність застосовувати знання в нових і проблемних ситуаціях;
- творчість, оригінальність і доцільність технологічних рішень;
- якість, функціональність, естетичність та завершеність створеного продукту;
- раціональне використання матеріалів, ресурсів і часу;
- екологічність та економічну доцільність запропонованих рішень;
- здатність оцінювати процес і результат власної діяльності;
- уміння працювати індивідуально, у парі та групі;
- уміння презентувати, аргументувати й захищати власний проєкт;
- **самостійність, відповідальність, ініціативність і регулярність** вияву сформованих умінь.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ТЕХНОЛОГІЙ

Рівень

Загальна характеристика навчальних досягнень

Початковий Учень/учениця відтворює окремі елементарні відомості про технології, матеріали, інструменти та способи діяльності. Виконує прості дії за зразком або безпосередньою допомогою вчителя. Розпізнає окремі технологічні операції, матеріали та інструменти. Потребує постійної підтримки під час планування та виконання практичної роботи.

Рівень	Загальна характеристика навчальних досягнень
Середній	Учень/учениця розуміє основні технологічні поняття, правила безпечної праці, послідовність виконання окремих операцій. Виконує практичні завдання за інструкцією або з частковою допомогою вчителя. Добирає матеріали, інструменти та обладнання за визначеними критеріями. Може виконувати нескладні технологічні операції, проте допускає неточності й потребує коригування.
Достатній	Учень/учениця впевнено застосовує знання про технології під час виконання практичних завдань. Самостійно планує послідовність роботи, добирає матеріали, інструменти та технологічні операції відповідно до поставленої мети. Виконує технологічні операції з дотриманням правил безпеки, контролює якість виробу, виявляє та виправляє помилки. Виявляє творчість під час проєктування та виготовлення виробів.
Високий	Учень/учениця системно застосовує технологічні знання та вміння у нових і нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає мету, планує та організовує технологічну діяльність, обґрунтовує вибір матеріалів, інструментів і технологій. Створює оригінальні технологічні продукти, творчо розв'язує проблеми, оцінює результати власної діяльності та пропонує шляхи її вдосконалення. Демонструє відповідальність, самостійність, ініціативність і дотримання принципів безпечної та екологічно відповідальної діяльності.

Таким чином, **бал не має визначатися лише за якістю готового виробу**. Для технологій важливо оцінювати весь цикл діяльності учня: **задум → дослідження → планування → добір матеріалів і технологій → виконання → контроль → оцінювання → презентація та вдосконалення результату**.